

SZÖVEGES ISMERTETÉS A GEOFIZIKAI FELMÉRÉS EREDMÉNYÉRŐL

Lelőhely neve: **Tiszaújváros – Furkós-kút, Huszár Andor utca**

Lelőhely nyilvántartási azonosító: **Bejelentés alatt**

Feltárás dátuma: **2017. május 23.**

Feltárási engedély száma: a feltárás nem tartozik az engedélyezési körbe

A feltárást végző intézmény: Budavári Kft.

A feltárást vezető régész: Stibrányi Máté

A Tiszaújváros-Invest Kft-vel, mint Megbízóval kötött megállapodásunk alapján, 2017. május 23. elvégeztük a Tiszaújváros – Furkós-kút, Huszár Andor utca régészeti lelőhelyen, a 2308/15 hrsz-ú ingatlanon az Előzetes Régészeti Dokumentáció összeállításához kapcsolódó geofizikai vizsgálatot.

A hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően az engedélyhez nem kötött feltárási tevékenységet 2017. május 19. a területileg illetékes Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Hatósági Főosztály Építésügyi- és Örökségvédelmi Osztálya részére bejelentettük.

A kutatást a „Tiszaújváros, 2308/15 hrsz. raktárcsarnok építése” munkálatai tették szükségessé. A projekt szerződés szerinti neve: „Tiszaújváros, 2308/15 hrsz. raktárcsarnok építése”. A területen előzetesen nem szerepel ismert, nyilvántartott régészeti lelőhely.

A fenti napon Tiszaújváros belterületén az iparvasút, Dózsa György út, Huszár Andor út és Kandó Kálmán út által határolt területen bokáig és térdig érő gázos területen végeztek magnetométeres kutatást, a Tiszaújváros-Invest Kft. megbízásából a tervezett raktárcsarnok területén. A fenti művelés ág a terepbejárást ellehetetlenítette.

Természetföldrajzi szempontból a beruházás területe a Borsodi-ártér kistájban található, amely egy 88 és 94 m közötti tszf-i, É-i részén ármentes részekkel tagolt ártéri szintű tökéletes síkság. A terepi munka során *magnetométerrel 49567 m²* mérést végeztek el.

A vizsgált területeken igen jelentős mennyiségű recens fémszennyeződés található, különösen a környező utakhoz közel eső térszíneken. A D-i területen további jelentős recens szennyeződésre utaló nyomok is azonosíthatóak voltak, melyek az 1960-as években még meglévő villanyoszlopokhoz, és egyéb területhasznosításhoz köthetőek. A DNy-i területén egy nagyobb kiterjedésű geológiai jelenség is azonosítható volt, amely feltehetően szintén az 1960-as légifotón¹ is azonosítható.

Régészeti szempontból bizonytalan régészeti jelenségre utaló anomáliák és ismeretlen korú árok e geológiai jelenség környékén azonosíthatóak voltak, alacsony intenzitással és szórtan. A felmérés régészeti vonatkozásait további kutatás, próbafeltárás során javasolták hitelesíteni.

¹ www.fentrol.hu

Budapest, 2017. június 06.

Lukács József

régész

BUDAVÁRI INGATLANFEJLESZTŐ ÉS ÜZEMELTETŐ

NONPROFIT KFT.

RÉGÉSZETI SZOLGÁLTATÁSI FŐOSZTÁLY

SZÖVEGES ISMERTETÉS A PRÓBAFELTÁRÁS EREDMÉNYÉRŐL

Lelőhely neve: **Tiszaújváros – Furkós-kút, Huszár Andor utca**

Lelőhely nyilvántartási azonosító: **Bejelentés alatt**

Feltárás dátuma: **2017. május 31. – június 07.**

Feltárási engedély száma: a feltárás nem tartozik az engedélyezési körbe

A feltárást végző intézmény: Budavári Kft.

A feltárást vezető régész: Kalli-Tutkovics Eszter

A Tiszaújváros-Invest Kft-vel, mint Megbízóval kötött megállapodásunk alapján, 2017. május 31. – június 07. között elvégeztük a Tiszaújváros – Furkós-kút, Huszár Andor utca régészeti lelőhelyen, a 2308/15 hrsz-ú ingatlanon az Előzetes Régészeti Dokumentáció összeállításához kapcsolódó próbafeltárást.

A hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően az engedélyhez nem kötött feltárási tevékenységet 2017. május 25.-én a területileg illetékes Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Hatósági Főosztály Építésügyi- és Örökségvédelmi Osztálya részére bejelentettük.

A kutatást a „Tiszaújváros, 2308/15 hrsz. raktárcsarnok építése” munkálatai tették szükségessé. A projekt szerződés szerinti neve: „Tiszaújváros, 2308/15 hrsz. raktárcsarnok építése”. A humuszolt terület 1166 m² nagyságú volt, ebből pozitív feltárt terület: 774 m² és 392 m² negatív szonda.

A lelőhely területe a Tiszaújváros Ipari Parkban, a Huszár Andor, Dózsa György és a Bay Zoltán utcák által határolt 2308/15 helyrajzi számú ingatlanon található. A területen előzetesen nem szerepel ismert, nyilvántartott régészeti lelőhely, a 2017. május 23-án a beruházáshoz kapcsolódó ERD összeállításához, a Budavári Kft. munkatársai: Stibrányi Máté és Mesterházy Gábor régészek által elvégzett geofizikai felmérés eredményei alapján már következtetni lehetett rá.

A régészeti lelőhelyen a próbafeltárás során, 2017. június 01-én (egy munkagép), és június 02-án (két munkagép) 1166 m² területet humuszoltunk le. A Megrendelővel kötött szerződés szerint a kutatható terület 1152 m² volt. Az előzetesen egyeztetett szondatervek szerint az érintett területre 16 db, 2 x 25-50 m nagyságú szondát jelöltünk ki összességében 1150 m² összterülettel. A szondák kiosztásánál – tekintve a szerződésben szereplő megkutatható terület kis méretét – a jelenleg megvalósuló épületek – raktárcsarnok, portaépület és spinkler gépház –, illetve a belső infrastruktúra helyeit vettük figyelembe. A 2308/15 hrsz. keleti oldalára ezért nem helyeztünk szondát. Egy esetben terveztünk „átlógó” szondát, amelynek egy – a geofizikai vizsgálat során kimutatott – árok megkutatása volt a célja.

A szondák kitűzésére 2017. május 30-án, a tűzszerkezeti vizsgálatokra május 31-én került sor. A próbafeltárás során tervezett 1150 m² szonda helyett 1166 m²-t nyitottunk meg. Ennek oka, hogy a megrendelő által biztosított két munkagép közül az egyik 2,6 m széles kanállal volt felszerelve.

Helyszíni megbeszélés alapján a munkát folytattuk, de az elszámolás során a szerződéses keretet vesszük figyelembe.

A geofizikai vizsgálatok eredményei alapján változó irányú szondákban tett rétegtani megfigyelések alapján a felső 50-70 cm-es nagymennyiségű szerves anyagot tartalmazó humusz található.

A felső humuszos réteg alatt a terület nagy részén szürke agyagos altalaj jelentkezett, amely vízjárta, mocsaras területekre jellemző. A gödrök jelentkezési szintje ebben a rétegben volt.

A szondák közül negatívnak bizonyultak az 1, 2, 4, 14 és 16. sorszámúak. A 3. szondában két gödör, az 5. szondában 2 gödör, a 6. szondában 3 gödör, a 7. szondában 2 gödör, a 8. szondában egy gödör, a 9. szondában 4 gödör, a 10. szondában 2 gödör, a 11. szondában 4 gödör, a 12. szondában 2 gödör, a 13. szondában 1 cölöplyuk és 1 gödör, a 15. szondában 1 gödör került elő. Az összesen 26 objektumszám közül geológiai jelenségnek bizonyult a 2, 3 és 7. objektum. Az előkerült gödrök nagy részén nem tartalmazott régészeti leletanyagot. Az előkerült kevés leletanyag is csak bizonytalan őskori kerámia.

Geológiai szondát az 5. szonda déli végében és a 7 szonda déli végében nyitottak. Ezek során az 50-60 humusz réteg alatt egy hasonlóan vastag szürke agyagos réteg következett, amely alatt sárga agyag volt. A megnyitott geológiai szondák kb. 3 m mélységűek. Talajvizet még ezen a szinten sem találtak. A jelenségek jelentkezési szintje átlagosan -64,53 cm volt.

Az ERD elkészítésének kényszere, illetve a kézi bontóerő teljes hiánya miatt az objektumok teljes kibontása a következő napokban történik meg. Az eddigi eredmények alapján az ERD elkészíthető.

A lelőhely projekt által veszélyeztetett részének próbafeltárását elvégeztük. Az ásatás befejezése után a területet visszaadtuk a Beruházónak, aki gondoskodik a feltárt felületek visszatemetéséről. A lelőhely területén a projekt megvalósítása még nem kezdődött meg.

A leletek az elsődleges feldolgozás alatt a Budavári Kft. Nyíregyházi kirendeltségén kerülnek tárolásra.

A leletanyag az elsődleges feldolgozás után a Herman Ottó Múzeumban kerül végleges elhelyezésre.

A feltárás munkatársai: Kalli-Tutkovics Eszter, Kalli András régészek, Gere Gábor és Vágó Máté technikusok, Karsainé Hanusi Erzsébet geodéta, térinformatikus (Budavári Kft.).

A geodéziai felmérést a Budavári Kft. végezte el.

Budapest, 2017. június 06.

Lukács József
régész

BUDAVÁRI INGATLANFEJLESZTŐ ÉS ÜZEMELTETŐ
NONPROFIT KFT.
RÉGÉSZETI SZOLGÁLTATÁSI FŐOSZTÁLY